

Beslutsunderlag

Styrelsen 2021-08-23

Ärende/Paragraf:

SLK:s diarenummer 0355/20

Handläggare:

Susan Runsten, processledare

Lena S Magnusson, processledare

Telefonnummer:

031-367 62 12 / 031-367 62 05

E-post:

susan.runsten@businessregion.se

lena.sultanovic@businessregion.se

Yttrande förslag till Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

Styrelsen i Business Region Göteborg föreslås besluta att yttrandet godkänns och översänds till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021-2026, med begäran om yttrande senast 2021-09-10.

Utifrån bolagets uppdrag och roll tar yttrandet näringslivets perspektiv som utgångspunkt. Företagen har lyft frågan om ökad trygghet och minskad brottslighet som centralt för deras utveckling i Göteborgsregionen vid många tillfällen, bland annat vid strategiska näringslivsdialoger.

Det övergripande målet med programmet är, enligt förslaget, att Göteborg är en trygg och säker stad där vi tar ansvar och bidrar till ökad trygghet och minskad brottslighet. Remissen avser hur styrelsen ser på de problem, mål och strategier som föreslås i programmet. Business Region Göteborg (härefter förkortat BRG) föreslås vare sig ha ett särskilt ansvar eller vara ansvarig styrelse för någon av strategierna.

BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Besöksadress: Östra Hamngatan 5, Postadress: Box 11119, 404 23 Göteborg
Telefon växel: 031-367 61 00, www.businessregiongoteborg.se

BRG delar bilden av de problem som programmet tar upp. En tydligare beskrivning av näringslivets specifika utmaningar behövs dock. Det handlar till exempel om anställdas och kunders känsla av otrygghet i olika miljöer och situationer. Om systematiskt hot och otillbörlig påverkan från organiserad brottslighet och hur svårt det är att veta hur man som företagare ska skydda sig mot detta. Näringslivsutvecklingen påverkas dessutom negativt när stadens attraktivitet gör det. Det blir svårare att attrahera kompetens och investeringar till staden - att få företag att etablera sig, stanna och växa. Det skapar ett sämre företagsklimat.

Förslagen till mål i programmet tydliggör riktningen för stadens gemensamma insatser. BRG anser vidare att strategierna är relevanta utifrån de behov och de utmaningar staden gemensamt står inför. Samverkan med näringslivet behöver dock utvecklas och förstärkas varför det är viktigt att förtydliga vem som har ansvar för det i genomförandet av programmet. Genomförbarheten underlättas sannolikt också av att någon nämnd/styrelse får ett särskilt ansvar för varje strategi. Det finns också anledning att koppla strategierna mot tydliga handlingsplaner. Att bygga vidare på fungerande samverkansmodeller med näringslivet och implementera dessa i fler sammanhang där de kan komma till nytta, anses vidare vara en framgångsfaktor.

Kopplingen till det näringslivsstrategiska programmet saknas i förslaget och behöver inkluderas. BRG kan tillföra näringslivsperspektiv i framdriften av programmet och identifiera kopplingar till det näringslivsstrategiska programmet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Några interna ekonomiska konsekvenser på kort sikt bedöms inte finnas. Det som BRG föreslås ansvara för kan hanteras inom befintlig ram och verksamhet. Skulle vårt engagemang öka väsentligt i det trygghetskapande och brottsförebyggande arbetet behöver en ny värdering göras av detta.

De ekonomiska konsekvenserna av otrygghet och kriminalitet för samhället och näringslivet bedöms däremot som stora. Det handlar dels om den enskilda näringsidkaren som utsätts för brott och behöver hantera otrygghet hos sina medarbetare och kunder, men också om möjligheten att nå måluppfyllelse i det näringslivsstrategiska programmet med 120 000 nya jobb till 2035.

Ett attraktivt och hållbart samhällsklimat präglas av trygghet för företag, deras anställda, kunder och den som investerar. Enligt Dagens Industri kostar till exempel vardagsbrott mot företag i Sverige 40 miljarder kronor per år (Dagens Industri 2021). Ett effektivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete skulle ge stora samhällsvinster och vara en investering i ökad framtida tillväxt.

Frågan är också nära sammankopplad med den sociala dimensionen. Om segregation och ojämlika livsvillkor fortsätter prägla staden kommer inte de brottsförebyggande insatser som här föreslås att ha någon långsiktig eller permanent effekt. Problemen som adresseras uppstår då sannolikt bara på nya platser och i nya situationer.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ett socialt hållbart samhälle är jämlikt för alla människor och social sammanhållning är ett kitt som håller ihop samhället. Bristande social sammanhållning och låg mellanmänsklig tillit kan leda till känslan av otrygghet. Programmet behöver därför ses i relation och som ett komplement till de andra planerande styrande dokument som har koppling till denna fråga; inte minst programmet och planen för en jämlik stad.

Ett väl fungerande trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ger stora sociala vinster också för det lokala näringslivet. 6 av 10 företag i Sverige anser, enligt Svenskt Näringslivs undersökning, att brottslighet är ett problem för deras verksamhet. I deras undersökning om företagsklimatet 2018 var den viktigaste frågan för företag att öka tryggheten. Det handlar inte bara om brott som rån och stölder utan även om en oro som företagare känner för sin personal och deras säkerhet. Detta leder också till att entreprenörer i förlängningen får svårt att etablera sig och verka inom vissa områden trots att det finns en efterfrågan på deras tjänster. Trygghet och attraktion hänger ihop. Samverkan är en förutsättning för att lyckas nå målet om en trygg stad och det är viktigt att näringslivet bjuds in till samarbete.

Bilagor

1. Svar på frågor enligt utsänd remissmall
2. Tjänsteutlåtande om remittering av Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program
3. Förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program

Ärendet

Kommunstyrelsen remitterar förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program, i enlighet med bilaga 2 i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, till de i tjänsteutlåtandet angivna remissinstanserna och utifrån de angivna frågorna, med begäran om yttrande senast 2021-09-10.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Stadsledningskontoret har, tillsammans med social resursförvaltning, tagit fram ett förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021-2026. Kommunstyrelsen beslutade den 31 mars 2021 att remittera förslaget till bland annat Business Region Göteborg.

Remissen avser hur styrelsen ser på:

- de problem som programmet adresserar samt om målen tydliggör riktningen för stadens gemensamma insatser.
- strategiernas genomförbarhet och relevans utifrån de behov och de utmaningar staden gemensamt står inför
- om strategierna bedöms leda till måluppfyllelse.

Som stöd i remissförfarandet har stadsledningskontoret utarbetat en remissmall som använts och utgör bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Förslag till program

Programmet har sin utgångspunkt i regeringens brottsförebyggande program, Tillsammans mot brott. Avsikten är att öka kunskap, medvetenhet, ansvar och samordning mellan stadens förvaltningar och bolag och även med externa aktörer.

Det övergripande målet är att Göteborg är en trygg och säker stad där vi tar ansvar och bidrar till ökad trygghet och minskad brottslighet.

Programmet är sedan uppdelat i mål för arbetsprocessen och mål för arbetets inriktning. Mål för arbetsprocessen handlar om att öka kunskapen och samverkan. Målen för arbetets inriktning fokuserar på att minska otryggheten till följd av rädslan att utsättas för brott, minska risken för brott i specifika miljöer/situationer samt minska motivationen att begå brott.

Till varje delmål finns ett antal strategier för att nå måluppfyllelse. För varje strategi anges ansvariga nämnder och styrelser. För en del strategier finns ett särskilt ansvar utpekat som innebär ett samordningsansvar för den kraftsamling som staden behöver göra inom området. I de fall ett ansvar utdelas till samtliga nämnder och styrelser medför det ett ansvar att se över sin verksamhet och identifiera på vilket sätt respektive nämnd och styrelse kan genomföra strategin och på så sätt bidra till måluppfyllelse.

Av programmets totalt 17 strategier föreslås samtliga nämnder och styrelser ha ett ansvar för 12 av dem. BRG föreslås vare sig ha ett särskilt ansvar eller vara ansvarig styrelse för någon av strategierna. Då de nämnder och styrelser som föreslås få ett sådant ansvar har större rådighet över de frågor strategierna adresserar, anses detta rimligt.

Hur BRG arbetar med frågan idag

BRG är en av initiativtagarna till Destination Tynnered – ett samarbete med Volvo Cars, Stena Fastigheter och Förvaltnings AB Framtiden. Den gemensamma målsättningen är att Tynnered 2025 inte längre ska vara ett särskilt utsatt område, utan istället ett område som präglas av framtidstro och entreprenörskap, där man kan förverkliga sina drömmar och ha sin egen försörjning.

I Citysamverkan, vars uppdrag är att skapa ett attraktivt city men också tryggare city och mindre brottlighet, sitter BRG med i styrgruppen och arbetsgruppen.

BRG medverkar i samverkansprojektet Purple Flag. Purple Flag syftar till att öka tryggheten i city efter kontorstid genom att i samverkan mellan polis, kommun, fastighetsägare och företagare identifiera lämpliga insatser och aktiviteter. Just nu bedrivs förbättringsarbetet i områdena Nordstan, Västra Nordstan Lilla Bommen och Fredstan. BRG medverkar både i styr- och arbetsgrupper och kan genom detta försöka styra företagsrelaterade etableringar till lägen där dom även bidrar till att skapa ökad trygghet.

Bolaget är en av 11 nämnder och styrelser i Göteborgs stad som, tillsammans med Fastighetsägare i Gamlestaden och Polisen, skrivit på ett samarbetsavtal om BID Gamlestaden. Trygghet och förebyggande av brott

är här ett identifierat verksamhetsområde. Den samlande visionen är en levande, välkomnande, trygg, väl fungerande och jämlik stadsdel.

Sedan 2017 har BRG också drivit ett samverkansforum med näringslivet för en mer jämlik stad – Tillsammans River vi Murarna. Här genomförs insatser för att till exempel föräldrar ska få jobb och ungdomar ska få praoplats och sommarjobb. Genom samverkansforumet har närmare 200 föräldrar kommit i jobb och 88 ungdomar fått sommarjobb.

Insatserna i Tillsammans River vi Murarna kopplar främst till programmet för en jämlik stad men har betydelse för att nå målet om en trygg och säker stad. Insatserna är också en del i strategin om kompetensförsörjning i det näringslivsstrategiska programmet. Bland annat genom en utvecklad skola-näringslivs-samverkan, entreprenörskap genom hela utbildningssystemet, bättre matchning och snabbare validering av kompetenser för ökad delaktighet på arbetsmarknaden. BRG:s arbete för entreprenörskap via Yesbox och Business Center ökar tillgängligheten för stadens invånare som är intresserade av att starta eller utveckla företag.

Ytterligare en koppling till det näringslivsstrategiska programmet finns i strategin för attraktionskraft som handlar om att Göteborg är en attraktiv plats att besök, bo och verka i, framförallt inom insatserna som handlar om att skapa tillåtande miljöer som främjar entreprenörskap och där gräsrotsinitiativ får möjlighet att utvecklas.

Vad BRG kan göra mer för att öka trygghet och minska brottslighet

BRG bör delta aktivt i de arbetsprocesser som föreslås för att höja kunskap och samverkan i staden. Det finns ett behov av att höja den egna kunskapsnivån och delta i den samverkansstruktur som skall byggas upp för att kunna erbjuda företagen det de behöver liksom för att kunna bidra med näringslivsperspektiv i stadens arbete. Samverkan med staden blir också viktig för att skapa tydliga rutiner för att tidigt upptäcka och agera i fall av organiserad brottslighet och förstärka det gemensamma arbetet mot den ekonomiska brottsligheten.

BRG kan tillföra näringslivsperspektiv i framdriften och identifiera kopplingar till det näringslivsstrategiska programmet.

BRG är redan nu aktiva i befintliga samverkansinitiativ såsom Purple Flag, BID Gamlestaden och Destination Tynnered med syftet att öka

trygghet och minska brottslighet i specifika stadsmiljöer. Bolaget bör fortsätta med detta och också delta i arbetet med att implementera sådana fungerande samverkansmodeller i fler miljöer där risken för brott är hög och företag påverkas negativt.

En annan insats kan vara att arrangera seminarier och workshops för SME med fokus på trygghet och säkerhetsfrågor. Att bidra med kunskap om hur man skyddar sig och hur man rapporterar brott o s v.

Som stadsledningskontoret skriver i sitt tjänsteutlåtande har också näringslivet en värdefull roll i att skapa möjligheter till försörjning och en stabil social tillvaro. I rollen som arbetsgivare har företag möjlighet att förebygga oegentligheter och stödja medarbetare som är i behov av insatser. Näringslivet och dess branschorganisationer är därmed viktiga aktörer att samverka med.

Synpunkter på problembeskrivning, mål och strategier i programmet

BRG delar bilden av de problem som programmet tar upp. Det som behöver förtydligas och utvecklas är näringslivets specifika utmaningar. Mer kunskap om detta behövs. Det handlat till exempel om anställdas och kunders känsla av otrygghet i olika miljöer och situationer. Om systematiskt hot och otillbörlig påverkan från organiserad brottslighet och hur svårt det är att veta hur man som företagare ska skydda sig mot detta.

Den enskilda näringsidkaren blir direkt påverkad när brott riktas mot verksamheten eller pågår på platser där verksamheten bedrivs. Företag kan också användas som brottsverktyg inom den ekonomiska och organiserade brottsligheten.

Näringslivsutvecklingen påverkas dessutom negativt när stadens attraktivitet gör det. Skjutningar och narkotikaförsäljning på öppen gata, gängkriminalitet och parallella samhällsstrukturer är värst för dem som drabbas av det. I förlängningen och med den mediala bild som målas upp blir det också väsentligt svårare att attrahera kompetens och investeringar till staden - att få företag att etablera sig, stanna och växa. Det skapar ett sämre företagsklimat.

Förslagen till mål tydliggör riktningen för stadens gemensamma insatser. Ökad kunskap och samverkan är en förutsättning för att nämnder och styrelser ska kunna ta sitt ansvar och bidra till ökad trygghet och minskad brottslighet. Det är av största vikt att samverka med näringslivet utvecklas och förstärks i stadens trygghetsskapande och

brottsförebyggande arbete. Det bör därför förtydligas vem som har ansvar för att så sker i genomförandet av programmet.

Att fokusera på de platser, situationer och grupper som är särskilt utsatta liksom på de individer som har hög motivation att begå brott är också en tydlig och relevant målinriktning. Detta får ses i ett större sammanhang och som ett komplement till de redan existerande planerande styrande dokumenten, där tex programmet för en jämlik stad och det näringslivsstrategiska programmet är viktiga för lyckas med helheten. Kopplingen till det Näringslivsstrategiska programmet saknas under rubriken "Koppling till andra planerande styrande dokument" och behöver inkluderas.

BRG anser att strategierna är relevanta utifrån de behov och de utmaningar staden gemensamt står inför. Genomförbarheten förutsätter samordning och prioritering hos alla nämnder och styrelser och underlättas sannolikt av att någon nämnd/styrelse får ett särskilt ansvar för varje strategi.

Det är också viktigt att bygga vidare på fungerande samverkansmodeller med näringslivet och implementera dessa i fler sammanhang där de kan komma till nytta.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB